

Kongressprotokoll 2007

Tid: Lördagen den 12 maj till söndagen den 13 maj 2007

Plats: Lokal Fortet i Eskilstuna

Deltagare på kongressen var 81 kongressledamöter från 57 nämndemannaföreningar, ledamöter från förbundsstyrelsen, valberedningen och revisorer samt redaktören för tidningen Nämndemannen.

§ 1 Kongressens öppnande

Kongressen välkomnades till Eskilstuna av **kommunfullmäktiges ordförande Jonny Lundgren**, som berättade om staden och visade ett vackert bildspel.

Därefter välkomnade **förbundsordförande Berndt-Ola Lundström** deltagarna till NRF:s åttonde kongress.

Säkerhetsplanerare vid Domstolsverket, Rolf Persson, talade om "Säkerheten i våra domstolar".

Juristen vid ECPAT Sverige Sandra Atler föreläste om "Barnsexhandel i Sverige och i världen" (inleddes på söndagen)

Förbundsstyrelsens ledamöter presenterade arbetet i de olika styrgrupperna under kongressperioden.

- 1) Utbildningsgruppen (**Britt Winberg**)
- 2) Informations- och Mediagruppen (**Annagreta Bernhard**)
- 3) Etikgruppen (**Nanna Nilsson**)
- 4) Redaktionsrådet (**Christer Folkesson**)
- 5) Reseverksamheten (**Birgitta Breile**) och
- 6) Tidningsgruppen (**Leif Magnusson**)
- 7) Framtida föreningsbildning (**Britt Winberg**)

§ 2 Frågor om kongressens stadgeenliga utlysning

Nämndemannaföreningarna har underrättats i tidningen Nämndemannen under 2006 samt i flera nyhetsbrev och utskick. **Kongressen förklaras stadgeenligt utlyst.**

§ 3 Fastställande av röstlängd

Varje deltagare prickades av vid incheckningen. 81 kongressledamöter noterades från 57 nämndemannaföreningar. **Röstlängden förklarades fastställd.**

§ 4 Fastställande av dagordning

Föreslagen stadgeenlig dagordning fastställdes.

§ 5 Val av kongressens ledamöter

- a) val av presidiet bestående av en ordförande, två biträdande ordförande och två sekreterare

Nämndemännens riksförbund — NRF

Till ordförande att leda kongressen valdes Nanna Nilsson, tillika justerare av protokollet, Håkan Amnebjerg, Margareta Ekström (lördag) samt Laila Bjurling till ordförande (söndag). Val av Ulla Werner och Catarina Ingvarsson till sekreterare.

- b) *två protokolljusterare att tillsammans med ordförande justera protokollet från förhandlingarna*

Till protokolljusterare valdes Anna Mattsson, Strömstad och Per-Olof Thorsbeck, Enköping.

- c) *val av sex rösträknare*

Utöver de två valda protokolljusterarna ovan valdes Hans Häll, Ronneby, Gun Aronsson, Alingsås, Erland Eriksson, Piteå och Kerstin Harnerud, Umeå till rösträknare.

§ 6 Förbundsstyrelsens verksamhetsberättelse och ekonomiska redovisningar

Såväl verksamhetsberättelser och ekonomiska redovisningar för kongressåren 2003 till 2006 har skickats ut i förväg. **Kongressen beslutar att godkänna verksamhetsberättelser och ekonomiska redovisningar.**

§ 7 Revisorernas berättelse

Seve Boudrie redogjorde för revisionsberättelserna för kongressåren 2003 till 2006 och finner att redovisningen gjorts enligt god redovisningssed. Revisorn tillstyrker att resultat- och balansräkning fastställs samt att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för tiden 2003 till 2006.

§ 8 Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för vart och ett av de gångna verksamhetsårens förvaltning

Kongressen beslutar enhälligt om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen för åren 2003 till 2006.

§ 9 Förslag från styrelsen avseende förbundets verksamhet under den kommande kongressperioden

Berndt-Ola Lundström presenterar nuvarande stadgar och förbundsstyrelsens förslag till förändringar.

Leif Magnusson tar upp frågan om medlemsavgiften och menar att föreningen tar in avgiften för år ett och betalar till NRF år två vilket gör att likviditetsproblem kan uppstå. Leif Magnusson föreslår att det tillsätts en utredning så att NRF på sikt kan komma undan svårigheter med att betala.

Nanna Nilsson ser att det kan ställa till problem.

Kongressen beslutar godkänna de nya stadgarna. Föreslår omedelbar justering. Kongressen beslutar att justera redan nu.

- **Starka skäl**

Starka skäl för medlemskap i förening ansluten till NRF är ett dokument som ska kunna använ-

Nämndemännens riksförbund — NRF

das i värvningssyfte i föreningarna. Dokumentet diskuterades livligt. Synpunkter som kom upp var att ordalydelsen var bra men för allmänt hållen. Det föreslogs rekommendera förbundsstyrelsen att bryta ned innehållet med lite mer slagkraftig text. NRF är remissinstans inom rättsväsendet till exempel.

Kongressen godkänner med tillägget NRF är remissinstans inom rättsväsendet

- **Arvode för nämndemännens utbildningsinsatser**

Förbundsstyrelsen föreslår att kongressen beslutar att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att driva frågan om att nämndemän som deltar i informationsmöten, utbildningar och studieresor som anordnas av de lokala nämndemannaföreningarna – med eller utan samverkan med respektive domstol – skall erhålla arvode av den domstol de tjänstgör vid.

Kongressen föreslog att frågan även bör gälla förlorad arbetsinkomst.

Kongressen beslutar i enlighet med förbundsstyrelsens förslag men med föreslaget tillägg.

- **Skellefteå nämndemannaförenings motion**

Motionen från föreningen i Skellefteå gällde jourersättning för helg skall utgå vid jourtjänstgöring. Motionen kom dock in för sent och lämnas därför utan avseende. Dock har förbundsstyrelsen beslutat att arbeta vidare med frågan som är angelägen och föreslår kongressen att jourersättning för helg skall betalas med 500 kr för jourtjänstgöring.

Kongressen beslutar att ersättning för jourtjänstgöring bör införas.

§ 10 Motioner

Motion A.01 Inläsningsarvode

Jämtlands läns nämndemannaförening

Det har under de senaste åren allt oftare förekommit, speciellt vid vårdnadstvister, att vi nämndemän erhåller de utredningar som förekommer i ärendet tillställs oss i förväg, för inläsning. Avsikten med detta är att domstolen vid förhandlingstillfället skall vara informerad om vad utredningarna säger så att parterna ej skall behöva gå igenom dessa i detalj. Detta då med avsikt att inbespara tid. För den tid som denna inläsning tar utgår ingen som helst ersättning. Ovanstående är, enligt vår uppfattning, fullt jämförbart med de inläsningsarvoden som utgår till bl. a Länsrätt och Regional skattenämnd.

Jämtlands läns nämndemannaförening motionerar härmed om att Nämndemännens riksförbund arbetar för **att** inläsningsarvoden införs även för tingsrättens ledamöter när det gäller inläsning i vårdnadstvister. Förslagsvis bör ett halvt heldagsarvode utgå.

Nämndemännens riksförbund — NRF

FS yttrande

Förbundsstyrelsens (FS) yttrande över Jämtlands läns nämndemannaförenings motion Angående inläsningsarvode till nämndemän i tingsrätt vid vårdnadstvistemål. Nämndemännens Riksförbund (NRF) har sedan slutet av 1990-talet drivit frågan om inläsningsarvode till hovrättsnämndemännen. NRF prioriterar denna fråga mycket högt. Orsaken till detta är att förberedelsearbete i jämförelse med nämndemännen i länsrätterna, kammarrätterna och fr. o m 2006 migrationsdomstolarna, torde vara av samma storleksgrad. NRF har inte arbetat för att nämndemännen i tingsrätterna generellt skall ha inläsningsarvode. FS har tidigare inte uppmärksammat att tingsrätterna i vissa fall kan jämföras med ovanstående rätter. Vid vårdnadstvistemål torde tingsrättsnämndemännen i förberedelsearbete kunna jämföras med ovanstående nämndemän.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att kongressen bifaller motionen.

Kongressen beslutar i enlighet med förbundsstyrelsens förslag och bifaller motionen.

Motion A.02 Inläsningsarvode

Svea hovrätts nämndemannaförening

Hovrätten över Skåne och Blekinge ställer sig bakom motionen

Förberedelsearvode ges till nämndemän i länsrätt, kammarrätt och i migrationsdomstol för inläsning av det underlag för förhandling som sänds ut ca en vecka till nämndemannens bostad.

”Ett stärkt nämndemannainstitut” (prop. 2005/06:180) antogs av riksdagen den 17 maj i år. Där behandlades regelverket samt frågan om arvodet, som höjs från 300 till 500 kr den 1 januari 2007. Detta var en efterlängtd höjning efter 18 år och sammanfaller med starten av den nya mandatperioden för nämndemän.

Frågan om förberedelsearvode togs inte upp till beslut i riksdagen, men omnämndes i riksdagsdebatten. Denna fråga hör dock till de s.k. utestående frågor som faller inom regeringens beslutsområde. Detta arvode har varit lika med ett dagarvode, dvs. tidigare 300 kr. Länsrätten har sedan en längre tid tillämpat förberedelsearvode för nämndemän. Kammarrätten liksom hovrätten föreslogs 1992 av domstolsverket att få sådant arvode, men inte förrän 1998 bifölls det yrkandet – men då egendomligt nog enbart till kammarrätten. Någon avgörande skillnad ifråga om omfattningen av utsänt material kan vi inte finna. Den nyinrättade migrationsdomstolen fick förberedelsearvode för sina nya nämndemän från starten 31 mars i år. Eftersom även hovrätten regelmässigt sänder ut underlag före sina förhandlingar och i likhet med länsrätt och kammarrätt utgår från att de berörda nämndemännen har tagit del av dessa handlingar, anser undertecknade företrädare för Svea hovrätts nämndemannaförening att även hovrättsnämndemän skall få del av samma förmån. Med hänvisning till ovanstående hemställer Svea Hovrätts Nämndemannaförening om att Nämndemännens Riksförbund för fram frågan om förberedelsearvode till hovrättsnämndemän på lämpligt sätt.

FS yttrande

Förbundsstyrelsens (FS) yttrande över Svea hovrätts nämndemannaförenings motion Angående förberedelsearvode för nämndemän vid hovrätt fr. o m 2007. Inläsningsarvode till nämndemännen i Sveriges sex hovrätter skall enligt NRF snarast erhålla inläsningsarvode. Denna fråga tillhör NRF:s mest prioriterade frågor! Domstolarnas effektivitet och även rättssäkerhet blir lidande så länge inte

Nämndemännens riksförbund — NRF

nämndemännen i hovrätterna får arvode för det förberedelsearbete de gör! Inläsningsarvodet bör snarast höjas till 500 kronor. Se i övrigt FS svar på motion A.01.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att kongressen bifaller motionen.

Kongressen beslutar i enlighet med förbundsstyrelsens förslag och bifaller motionen.

Motion A.03 Halvdagsarvodet Svea hovrätts nämndemannaförening

Hovrätten över Skåne och Blekinge ställer sig bakom motionen

Nämndemännens Riksförbund har agerat föredömligt genom att rikta en skrivelse till berörda instanser angående det halvdagsarvode som utan varsel infördes den 1 januari 2007.

Sannolikt kan det ta lång tid att avskaffa denna katastrofala försämring av nämndemännens arvodering, men det kan vara möjligt att bibehålla halvdagsarvodet tills vidare genom att tillämpningen görs rimlig. Detta bör kunna ske inom nuvarande regelverk, men kan behöva förtydligas.

Tillämpningen skall endast gälla faktiskt inbokade halvdagsmål, alla inbokade heldagsmål som ställts in med kort varsel (samma dag eller dagen före) skall arvoderas med heldagsarvode liksom tidigare, då nämndemannen faktiskt avsatt hel dag för uppdraget.

Med hänvisning till ovanstående hemställer Svea Hovrätts Nämndemannaförening **att** Nämndemännens Riksförbund verkar i denna fråga på lämpligt sätt.

FS yttrande

Förbundsstyrelsens (FS) yttrande över Svea hovrätts nämndemannaförenings motion Angående tillämpningen av halvdagsarvodet för nämndemän.

FS har agerat snabbt i frågan. Styrelsen har i februari 2007 sänt skrivelse till Justitiedepartementet, till Justitiekottet, till Justitiekottets ordförande och till Domstolsverket. Styrelsen har vidare bilagt denna skrivelse med tidningen Nämndemannen nr 1/2007. Vidare tar Arbetsutskottet (AU) upp frågan med statssekreteraren i Justitiedepartementet vid NRF:s uppvaktning den 10 maj 2007. AU rapporterar vid kongressen om departementets svar.

Olika ledamöter har underhand tagit och kommer att ta kontakt med bland andra justitieministern i frågan. NRF kommer på olika sätt att verka i denna fråga på lämpligt sätt.

Förbundsstyrelsen menar därför att motionen är besvarad.

Kongressen beslutar i enlighet med förbundsstyrelsens förslag och anser motionen besvarad.

Motion A.04 Halvdagsarvodet Ystads nämndemannaförening

Med anledning av de nya ersättningsreglerna återkommer vi nu till er för att framställa vårt missnöje. Efter många år av förhandlingar har vi nu höjt vårt arvode till 500 kronor. Vår glädje varade inte

Nämndemännens riksförbund — NRF

länge, förrän vi fick beskedet att ersättningen visserligen höjts men att den samtidigt halveras vid vissa tillfällen. Vi nämndemän anser det vara skäligt och berättigat att få fullt arvode vid samtliga sammanträdestillfällen. Vi accepterar inte att ersättningen begränsas till 250 kr för de tillfällen som inte överstiger 3 timmar. Det faktum att tiden begränsas dessa dagar medför inte att vi kan utnyttja resterande dag som vi skulle ha kunnat utan uppdrag. Då vi inte i förväg vet hur lång tid förhandlingarna varar måste vi trots eventuellt mindre tid avsätta en hel dag för uppdraget. Vi skulle kunna acceptera en begränsning i ersättning för mindre utnyttjad tid om man var konsekvent och medgav en ökad ersättning de dagar då arbetstiden överskrider 6 timmar. Antingen har vi en dagersättning eller så tittar ni på tidsintervall och då ska detta även gälla för tid som överskrider 6 timmar. **Därför yrkar vi att** vid en rättvis och konsekvent ersättningsbedömning bör vi antingen få 500 kr vid samtliga tillfällen, eller **att** ersättningen höjs då arbetstiden överskrider 6 timmar i samma utsträckning som de sänks vid de tillfällen som varar kortare tid än 3 timmar

FS yttrande

Nämndemännens Riksförbund (NRF) motsätter sig starkt regeringens beslut om att endast arvoda nämndemän med 250 kronor om huvudförhandlingen är högst 3 timmar. Förbundet avser att verka för att denna regel snarast ersätts av ett stadgande om minst 500 kronor för förhandling vare sig det är en timme eller 6 timmar. Fram till den tidpunkt då NRF har framgång med sitt agerande, måste nämndemännen arvodas lika i respektive domstol och mellan domstolarna, arvodas med 750 kronor om huvudförhandlingarna överstiger 6 timmar, arvodas med 500 kronor om förhandlingarna ställs in sent samt att verka för att domstolarna är generellt kallar till förhandlingar om minst 3 timmar.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att kongressen bifaller motionen.

Kongressen beslutar i enlighet med förbundsstyrelsens förslag och bifaller motionen.

Motion A.05 Ersättning för tjänstgöring på helger Skellefteå nämndemannaförening

Vi nämndemän som sitter i tingsrätterna kan bli tillfrågade om vi kan ställa upp/ta på oss jourtjänstgöring under helger. I dagsläget sker detta helt utan ersättning.

Skellefteå nämndemannaförening anser att Nämndemännens riksförbund bör arbeta för att en jourersättning bör utgå när man ställer upp som nämndeman för jourtjänstgöring. Man ska ju vara tillgänglig, ett åtagande som bland annat innebär en begränsning av rörelsefriheten.

Med anledning av detta yrkar vi **att** styrelsen på ett aktivt och handlingskraftigt sätt driver denna fråga mot Domstolsverket och **att** styrelsen uppdaterar händelseutvecklingen i tidningen Nämndemannen för kännedom till medlemmarna

FS yttrande

Förbundsstyrelsen föreslår **att** motionen avslås på grund av att motionen inkom efter motionstidens slut. Se dock § 6 Dagordningen vid kongress, punkt 9. FS avser att ta upp denna fråga under punkt 9 som sin egen och föreslår kongressen besluta att dubbelt arvode skall krävas vid domstolsförhandlingar lördag/söndag/helgdag.

Nämndemännens riksförbund — NRF

Kongressen beslutar i enlighet med förbundsstyrelsens förslag och avslår motionen.

Motion B.01 Förskjuten mandatperiod

Svea hovrätts nämndemannaförening

Hovrätten över Skåne och Blekinge ställer sig bakom motionen

För politisk verksamhet – som inte är satt på bolag - gäller mandatperioden fyra år och löpande från årsskiftet efter avhållit val till årsskiftet fyra år senare. Så ock för nämndemän. Skulle processen att utse olika ledamöter av något skäl dra ut på tiden, så innebär detta som regel problem för den som har att utse. Så icke vad gäller nämndemän. Då uppstår problemen hos domstolarna. Detta borde undvikas. I samband med passerat val och årsskifte, valde Stockholms landsting nämndemän till Svea Hovrätt i mitten av december med protokollsjustering den 20 december. Vid detta tillfälle bordlades valen till vissa delar, så listan var vid detta tillfälle inte komplett. Det kan antas att domstolen fick protokollet över ett ofullständigt val, i bästa fall, vid årsskiftet. Med tanke på kompletterande val, att personkontroller skall företas, fördelning på avdelningar likaså och tjänstgöringsschema upprättas, så är inte nämndemän satta i arbete förrän kanske två månader efter att mandatperioden börjat. Detta innebär att en tempoförlust uppstår vad gäller utsatta rättegångar med ett mindre effektivt utnyttjande av resurserna som följd.

En med ett kvartal förskjuten och framflyttad mandatperiod, skulle göra att domstolarna gavs tid till planering och bibehållit tempo vad avser genomförda rättegångar.

Det föreslås därför att årsmötet inom nämndemannaföreningen vid Svea hovrätt ger styrelsen uppdrag **att** vid nämndemannaförbundets kongress aktualisera frågan om en enligt ovan förskjuten mandatperiod, **att** förbjuda förbundet att genom kontakter med Domstolsverket och Justitiedepartementet verka för en reformerad mandatperiod, samt **att** i övrigt i sina kontakter verka i motionens anda.

Motion B.02 Förskjuten mandatperiod

Norrköpings nämndemannaförening

Nämndemän väljs i allmänhet först i december månad under valår och många påbörjar sedan sin tjänstgöring redan i januari.

Nämndemännen i Norrköpings kommun valdes den 18 december 2006 och av dessa påbörjade några sin tjänstgöring den 3 januari 2007. Informationsdagen för nyvalda nämndemän hölls den 27 januari.

Inför nästa val bör tillträdesdagen flyttas så att nya nämndemän redan från början har en rimlig chans att fullgöra sitt uppdrag med grundläggande information i bagaget. Med tanke på att det nu är möjligt att välja nämndemän helt utan politisk förankring, måste detta vara av största vikt.

Norrköping Nämndemannaförening föreslår kongressen besluta **att** NRF verkar för att tillträdesdagen för nyvalda nämndemän vid mandatperiodens början ändras från 1 januari till 1 april.

FS yttrande:

Nämndemannaföreningarna vid Svea hovrätt och Norrköping tingsrätt

Båda nämndemannaföreningarna har lämnat motioner med i stort sett likalydande viljeyttringar. Valen av nämndemän sker sent på året, i bästa fall under november, oftast under december. Nämndemännens nya tjänstgöringsperiod startar i början av januari. De flesta domstolar får administrativa problem med att upprätta och distribuera nya tjänstgöringslistor. Nämndemännen, särskilt alla nyvalda, bör i god tid få veta när de ska infinna sig till sin avdelning och sin första förhandling.

Nämndemännens riksförbund — NRF

Den information som domstolens personal genomför, särskilt riktad till nyvalda, hinns i dagsläget inte med före nämndemannens första tjänstgöringsdag. Det bör också vägas in att det numera finns möjlighet att välja nämndemän utan politisk förankring, vilket är än viktigare med introduktion och information före första tjänstgöring.

Med en justering av texten där ordet mandatperiod ersätts av ordet tjänstgöringsperiod, ställer sig förbundsstyrelsen bakom förslaget. NRF förutsätter – med denna skrivning - att val av nämndemän sker vid samma tid på året som tidigare.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla båda motionerna samt förorda att tjänstgöringsperioden börjar den 1 april år 01 och avslutas den 31 mars år 04.

Kongressen beslutar i enlighet med förbundsstyrelsens förslag och bifaller motionerna.

Motion B 03 Facklig anslutning

Roland Seglare

Vi skriver år 2007 och inte 1807 eller 1907 utan verkligen 2007. Ändå finns det arbetande människor i detta land, som saknar förhandlingsrätt beträffande arbetsvillkor, löner etc. Sverige har i ett antal omgångar infört "allmän" rösträtt utan att vi för den skull ännu i denna dag uppnått allmän rösträtt. Så ser retoriken ut. Sverige är ett i flera avseende demokratiskt samhälle med omfattande medborgerliga rättigheter. Förhandlingsrätten är en sådan medborgerlig rättighet, men bara för flertalet, liksom den "allmänna rösträtten". I praktiken har NRF tagit sig förhandlingsrätt och lyckats få gensvar från motparten i en del ärenden, fast på nåd. Vi bör rimligen utarbeta en strategi för hur en förhandlingsrätt skall bli verklighet. En början skulle kunna vara, att vi bestämmer oss för hur en facklig representation skall se ut.

Yrkande: jag hemställer till 2007 års kongress **att** besluta tillsätta en arbetsgrupp med uppgift, att till nästa kongress presentera förslag om hur nämndemännens fackliga intressen skall tillgodoses.

FS yttrande

Som förtroendevald saknar nämndemännen anställningsförhållande och därmed förhandlingsrätt. Förtroendevalda hänvisas om sina arbetsförhållanden till intresseföreningar, i vårt fall till sin nämndemannaförening eller om sådan saknas till Nämndemännens riksförbund.

Nämndemännens Riksförbund är landets största intresseförening för nämndemän som kontinuerligt bevakar nämndemännens olika villkor och arbetar aktivt för deras intressen i landets domstolar.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen

Kongressen beslutar i enlighet med förbundsstyrelsens förslag och avslår motionen.

Nämndemännens riksförbund — NRF

Motion B.04 Tillsätta stadgekommitté

Roland Seglare

Som nybliven medlem i kretsen av nämndemän har jag erhållit nr 120 av Nämndemannen. På sid. 20-21 finner jag förslag till nya stadgar för NRF att antagas av 2007 års kongress. Jag är och har varit medlem i många föreningar. Dessa föreningars stadgar har varit av varierande kvalitet. I en del fall har jag bidragit till vad jag hoppas ha varit förbättringar. Det föreliggande förslaget till nya stadgar för NRF gör mig nedstämd. Jag måste erkänna, att jag inte haft fantasi nog att föreställa mig så dålig kvalitet på stadgar inom en krets av erfarna medlemmar från det aktiva politiska Sverige, vilka dessutom per definition har dömande funktion. Några exempel: Brist på logik och konsekvens. Delvis dålig svenska. Oförmåga att skilja mellan ordningstal och referensnummer. Förslag till verksamhet och budget skall vara hela styrelsens ansvar. Firmateknare skall utses av årsmötet, lämpligen ordförande och kassör. Motion avhandlas under rubriken föreningsrepresentation? Motion skall vara inlämnad "senast under mars månad". Men om kongressen äger rum före maj eller april? Skall motionär ha yttranderätt på kongressen?

Yttrandefriheten är en grundlagsfäst rättighet i vårt land. Digniteten av denna rättighet bör rimligen återspeglas i förbundsstadgarna, dvs. Motion skall ha egen paragraf och rubrik med noga angivande av rättigheter och skyldigheter för såväl motionär som förbundsstyrelse. Stadgar skall vara den rättsliga grunden för att reglera relationen medlem och styrande och skall därför uppfylla högt ställda krav på innehåll och form. Stadgeförslaget brister i båggedera.

Yrkande: Jag hemställer till 2007 års kongress **att** tillsätta en stadgekommitté för en grundlig översyn av stadgarna

FS yttrande

Förbundsstyrelsen gör inför varje kongress en grundlig översyn av NRF:s stadgar. Så även inför 2007 års kongress. En stadgekommitté är därför obehövlig.

FS föreslår **att** motionen avslås

Kongressen beslutar i enlighet med förbundsstyrelsens förslag och avslår motionen.

Motion C.01 Tillgång till datainformation för nämndemän

Svea Hovrätts Nämndemannaförening

Hovrätten över Skåne och Blekinge ställer sig bakom motionen

Svea Hovrätts Nämndemannaförening föreslår Nämndemännens Riksförbund att ta ett nationellt initiativ i frågan och inleda samtal med domstolsverket för att få till stånd en god och ändamålsenlig lösning på frågan om datainformation för nämndemän, liksom möjligheten att i nämndemannarummen få upprätta dataterminaler. Detta har domstolsverket ingenting emot, men någon reell uppkoppling mot domstolens informationsnät får i dagsläget inte förekomma. Utgör nämndemannen en säkerhetsrisk? Med personliga lösenord borde de nämndemän som är intresserade av och har behov av direkt datainformation kunna få det. Det kan handla om uppdaterade telefon- och nämndemannalistor, allmän information om domstolen etc.

Med hänvisning till ovanstående hemställer Svea Hovrätts Nämndemannaförening **att** Nämndemännens Riksförbund tar sig an denna fråga på lämpligt sätt.

Nämndemännens riksförbund — NRF

FS yttrande

Motionen tar upp en mycket angelägen fråga om behovet av information till nämndemännen via olika datanät som Domstolsverket har ett direkt eller indirekt inflytande över och ansvar för. Motionärerna pekar på nödvändigheten av att nämndemännen är väl informerade för att kunna fullgöra sitt uppdrag vid våra domstolar. Förbundet har under många år lagt ner mycket tid på att bevaka och förmedla information till förbundets medlemmar. Användningen av olika datanätverk skapar mycket stora möjligheter att ge snabb, och om behov finns även omfattande information i angelägna frågor för nämndemännen. Nämndemannarummen är tillgängliga för alla nämndemän och kan utgöra något av nämndemännens datacentral för aktuell information som motionärerna pekar på. Förbundsstyrelsen ställer sig bakom motionärernas önskan om att ge informationen genom olika datanät en ändamålsenlig utformning som är tillgänglig för förbundets medlemmar/nämndemän. Förbundsstyrelsen föreslår kongressen ge styrelsen i uppdrag **att** undersöka möjligheten att utöka informationen till våra medlemmar genom olika datanät **att** utarbeta en samarbetsform i frågan med Domstolsverket.

Kongressen beslutar i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

Motion D.01 Benämningen nämndeman – en förlegad titel

Umeå nämndemannaförening:

Vid Umeå Nämndemannaförenings årsmöte den 31 januari 2006 väcktes av enskild medlem, Inger Österberg en motion under rubriken "Benämningen nämndeman – en förlegad titel". Motionen har följande innehåll:

Nämndemannauppgiften är liksom riksdagsledamotsuppdraget ett politiskt förtroendeuppdrag och jag anser därför att benämningen nämndeman skall ändras till nämndsledamot. I ett jämlikt samhälle skall beteckningen vara könsneutral och mitt förslag är att ändra titeln till nämndsledamot. Jag hemställer därför till årsmötet att ta upp denna fråga till beredning och fortsatt handläggning på riksnivå.

Årsmötet beslutade efter överläggning att motionen skulle tillställas NRF och kongressen 2007 som motionärens egen, med mötets tillägg att en översyn vad gäller man/män ska ske i en samlad översyn inom verksamhetsområdet i avsikt att skapa könsneutral titel/benämning även av t ex rådmän. Översänder härmed motionen tillsammans med kopia av protokoll från årsmötet där beslut om hantering framgår.

FS yttrande

Ordet nämndledamot leder tankarna till kommunal förvaltning. NÄMNDEMAN är en gammal och inarbetad hederstitel, som förbundsstyrelsen anser skall bevaras. Titeln är väl förankrad hos allmänheten.

Förbundsstyrelsen föreslår **att** motionen avslås.

Kongressen beslutar i enlighet med förbundsstyrelsens förslag och avslår motionen.

Nämndemännens riksförbund — NRF

Motion D.02 Tillgänglighet för funktionshindrade

Örnsköldsviks nämndemannaförening

Rättegångsbalkens 5 kap 1 § säger "Förhandling vid domstol skall vara offentlig". Vissa undantag finns men efter att ha tjänstgjort som nämndeman vid Örnsköldsviks tingsrätt och efter att ha hamnat i rullstol har jag upptäckt att det förekommer en lagstridig diskriminering av funktionshindrade. Rullstolsbundna kan på grund av att rättssalarna ligger så att man inte kan ta sig in i huset. Rättssalen ligger på andra våningen och det saknas hiss, inbjudande stora trappor framför ingången är andra hinder. Denna diskriminering är lagstridig.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag kongressen besluta att NRF:s styrelse får i uppdrag **att** av Domstolsverket kräva en undersökning av hur många rättssalar vid svenska domstolar som ligger så att ett klart diskriminerande lagbrott föreligger, **att** undersökningen ges prioritet och redovisas före 1 januari 2008 samt **att** NRF efter denna undersökning genomförs tar kontakt med justitiedepartementet och kräver omedelbara åtgärder.

FS yttrande

Handikappanpassning av tingshusens entréer och rättssalar samt övriga utrymmen där allmänheten har tillträde är Domstolsverkets ansvar. Motionen överlämnas därför med tillstyrkan till Domstolsverket för åtgärd.

Motionen anses därmed besvarad.

Kongressen beslutar i enlighet med förbundsstyrelsens förslag och anser motionen besvarad.

Motion D.03 Nämndemän i miljömål

Norrköpings nämndemannaförening

Nämndemän saknas vid våra miljödomstolar. Miljödomstolens sammansättning har juridisk och teknisk expertis. Norrköpings nämndemannaförening föreslår kongressen besluta **att** NRF bör ta tillvara möjligheten att vid varje lämpligt tillfälle påpeka vikten av att nämndemän bör finnas även vid våra miljödomstolar.

FS yttrande

Nämndemännen skall ingå i all rättsutövning som representanter för allmänheten. Motionen överlämnades till Riksdagen med förhoppning om beslut i motionens anda.

Motionen anses därmed besvarad.

Kongressen beslutar i enlighet med förbundsstyrelsens förslag och anser motionen besvarad.

Motion D.04 Överläggning

Roland Seglare

Jag är nybliven nämndeman vid Stockholms tingsrätt och har tjänstgjort fyra tisdagar under februari månad. Efter varje mål har tingsrätten överläggning som leder till avkunnande av dom. Som nu är, sitter rättens ledamöter på linje under förhandlingen och bör så göra även i fortsättningen. Rättens

Nämndemännens riksförbund — NRF

ledamöter borde däremot sitta vid "runt" bord under överläggningen. Att sitta på linje innebär svårigheter att hålla kontakt med varandra. När den som sitter längst ut på ena flygeln talar och de övriga vänder sig mot denne, så ser den som sitter längst ut på andra flygeln enbart ett antal ryggar. Att sitta på rad innebär dessutom en hierarkisk uppställning med ordförande i mitten. En sådan ordning är klart oförenlig med begrepp som demokrati och jämlikhet. Betydelsen av detta har jag erfarenhet av, vilket tystnadsplikten förhindrar mig att referera. Klart är dock att nuvarande (miss-) förhållande kan avgöra doms innehåll och kvalitet och därmed allvarligt äventyra rättssäkerheten.

Yrkande: Jag hemställer till 2007 års kongress att verka för en ändring eller komplettering av domstolsreglerna så, att arbetets organisation blir förenlig med begreppen demokrati och jämlikhet samt bättre tillgodoser skäligen krav på rättssäkerhet, vilket bland annat innebär att rättens ledamöter vid överläggning skall samlas vid "runt" bord så, att alla kan se de övriga i ansiktet samtidigt och att bästa tänkbara hörbarhet uppnås.

FS yttrande

Förbundsstyrelsen anser att rättssäkerheten inte äventyras av de skäl som motionären angivit. Motionen avslås.

Kongressen beslutar i enlighet med förbundsstyrelsens förslag och avslår motionen.

Motion D.05 Rättssäkerheten

Roland Seglare

Under förhandlingar i rättssalen iakttar domstolen en uppsättning regler för att garantera parterna en opartisk och rättssäker bedömning. Det gäller bland annat rättens, parternas och vittnens placering och uppträdande i rättssalen. Före och efter förhandling vistas målsägare, svarandesidan och vittnen i utrymme gemensamt, varvid oavsiktlig och okontrollerad konfrontation kan äga rum, till men för någondera parten. Till exempel; en kvinna, som blivit våldtagen, infann sig vid tingsrätten och mötte våldtäktsmannen utanför rättssalen. Konfrontationen medförde så stark sinnesrörelse hos kvinnan, att hon avvek, rättegången genomfördes ej och sakförhållande etc. kunde ej klarläggas. På denna grund gick gärningsmannen fri. Exemplet är hämtat från vår verklighet och visar på brist i ansvarstagande från myndighetens sida.

Jag har själv upplevt att bli angripen i korridoren utanför rättssalen i hyresnämnden vid et tvistemål med hyresvärderna. Det var ett överraskande angrepp från hyresvärdens juridiska ombud och synnerligen obehagligt. Han hotade bland annat med att jag skulle förlora kontraktet på lägenheten. Jag vann målet trots påhoppet.

Enligt min mening är det skäligt, att målsägare, svarande och vittnen bereds väntrum och entré till såväl rättssal som domstolsbyggnad från separata håll. Hur detta praktiskt skall ordnas bör bero på de lokala förutsättningarna. Eventuellt kan parterna ledsagas från gemensamt väntrum för respektive part dvs. ett rum för målsägare, ett rum för svarande och ett väntrum för vittnen. De kan på så sätt särskiljas i tid såväl som i rum. Den extra tid, som särskiljande i tid tar i anspråk, kan i sammanhanget vara försumbar och på intet sätt motivera underlåtelse av ansvarstagande för rättssäkerheten från myndighetens sida.

Självfallet ställer nya anspråk på rättssäkerhet ändrade krav på lokalernas samband vid nybyggnation, men kan även påverka ombyggnader av domstolar som till exempel Stockholms tingsrätt. Un-

Nämndemännens riksförbund — NRF

der tiden fram till att ändamålsenliga lokaler blir verklighet, får man laga efter läge och till exempel nyttja personella resurser.

Yrkande: Jag hemställer till 2007 års kongress **att** verka för en ändring eller komplettering av domstolsreglerna så att parterna och vittnen hålls åtskilda inom domstolsbyggnaden före och efter förhandlingarna samt att även entréer görs åtskilda, allt i syfte att stärka och vidmakthålla rättssäkerheten inom myndighetens ansvarsområde.

FS yttrande

Allmänhetens säkerhet ligger utanför nämndemännens ansvarsområde.

Motionen avslås.

Kongressen beslutar i enlighet med förbundsstyrelsens förslag och avslår motionen.

Motion D.06 Sekretess vid dom

Roland Seglare

Enligt gällande regler får domare inte röja, vad som sägs vid rättens överläggning. Om vad som står i domen skiljer tingsrätterna åt i praxis, efter vad jag erfarit.

Jag hävdar att, om särskiljande domares namn anges i domen, skapas ett incitament för "räddhåga". Uppgiften saknar allmänt intresse och bör därför utgå.

Yrkande: Jag hemställer till 2007 års kongress **att** verka för en komplettering eller ändring av domstolsreglerna så, att särskiljande domares namn omfattas av sekretessen och därmed stärka rättssäkerheten.

FS yttrande

Enligt offentlighetsprincipen anges i domen vilka som ingått i rättegången såvida inte domen omfattas av sekretess.

Den nyvalda styrelsen uppmanas ta upp denna fråga med Domstolsverket.

Motionen anses därmed besvarad.

Kongressen beslutar i enlighet med förbundsstyrelsens förslag och anser motionen besvarad.

§ 11 Fastställande av årsavgiftens storlek för fyra år från och med andra året efter pågående kongress

Förbundsstyrelsen föreslår höjning av medlemsavgiften med 50 kr till 175 kr från 2009.

Kai Bengtsson redogjorde för hur situationen ser ut. Vi har medel fram till 2011, därefter är alla intäkter borta. Medel som erhållits från Allmänna arvsfonden är ingen säker inkomstkälla. Några arvoden utgår inte till förbundsstyrelsen, som arbetar helt ideellt. Kai yrkar bifall till förbundsstyrelsens förslag om höjning av arvodet till 175 kr.

Nämndemännens riksförbund — NRF

Inlägg:

- *Leif Magnusson*; I Borlänge fanns förslag till sänkning av avgiften. Nu har antal nämndemannaföreningar sjunkit till cirka 70. Vad gör man åt det? Yrkandet från Svea hovrätts nämndemannaförening är att ingen höjning görs.
- *Eva Olsson*; Det blir svårt med en höjning, då vi lever på avgifterna från medlemmarna. Vi får inga bidrag från kommunen. Karlskrona nämndemannaförening yrkar att kvarstå på oförändrad nivå.
- *Hillevi Sellman*; Yrkar att kvarstå på oförändrad nivå.
- *Kai Bengtsson*; Det torde inte vara någon överraskning att vi föreslår en höjning.
- *Berndt-Ola Lundström*; Jag är förvånad över Leif Magnussons inlägg. I Umeå manskör är årsavgiften 500 kr. I Turistföreningen är årsavgiften 275 kr. Jag yrkar på en höjning till 175 kr.
- *Gunilla Lundström*; Från Kronobergs (Ljungby, Växjö, Sunnerbo) nämndemannaförening yrkas på höjning med endast 25 kr. Den lokala avgiften ligger på 200 kr.
- *Erland Eriksson*; Jag tycker det är helt OK att höja till 175 kr.
- *Marie Svensson*; Jag tycker också det är helt OK att höja till 175 kr. Jag yrkar på bifall till förbundsstyrelsens förslag.
- *Erling Rooth*; Jag stödjer förbundsstyrelsens förslag. Små föreningar bör utnyttja sina regionombud mer för att ansöka om bidrag från kommunerna.
- *Britt Winberg*; Jag vill jämföra med en kaffe och en kanelbulle som kostar 60 kr i Gallerian. Jag ansluter mig till förbundsstyrelsens förslag.
- *Ann-Marie Palvall*; Jag arbetar med småföretagare och vill gärna se en kraftansträngning på medlemsrekrytering.
- *Erik Davidsson*; Smälänning som jag är yrkar jag bifall till förbundsstyrelsens förslag.
- *Tommy Söderberg*; Vid varje kongress har vi diskuterat höjning av årsavgift till förbundet. Vi som sitter här är viktiga i samhället. Vi är domare. Domstolsverket bör ta över all utbildning för nämndemän. Jag yrkar på bifall till styrelsens förslag. Lägg över utbildningen på Domstolsverket.
- *Nanna Nilsson*; Det egna kapitalet ser ut som det gör. Utifrån den synen föreslår förbundsstyrelsen en höjning från 2009. Och det är just för att vi ska kunna behålla det egna kapitalet. Jag yrkar bifall till styrelsens förslag.
- *Leif Magnusson*; Det räcker inte med en höjning, det handlar väl om att vi kanske tappar ett antal medlemmar. Vi måste marknadsföra oss bättre. Jag yrkar på oförändrad avgift.
- *Berndt-Ola Lundström*; Domstolsverket beviljar endast bidrag till NRF. Domarförbundet t ex får ingenting. Vi ligger redan idag i taket. Utbildning bör ligga på staten. Men så är det inte. Det är väl motiverat att höja avgiften till 175 kr.
- *Mikael Wulff*; För att hålla kostnaderna nere kan t ex utskicksmaterialet till kongressen tryckas med dubbelsidigt tryck.

Nämndemännens riksförbund — NRF

Beslut

Kongressen beslutar dels att höjning ska genomföras och dels att höjning till skall vara 175 kr från och med kalenderåret 2009

Reservationer

- Gunilla Lundström, Kronoberg NF, reserverar sig mot beslutet om medlemsökning 2008, till förmån för eget förslag och vill höja med 25 kr per år
- Hillevi Sellman, Eksjö NF, instämmer med ovan reservation
- Rolf Annér, Kalmar-Öland NF, instämmer med ovan reservation
- Bengt Holmqvist, Falu NF), instämmer med ovan reservation
- Eva Olsson, Karlskrona NF, reserverar sig mot höjning
- Barbro Ekström och Ingela Lilliebjörn, Göteborgs NF, motsätter sig en höjning av avgiften
- Leif Magnusson och Ruth Holmkvist Svensson. Svea hovrätts NF, reserverar sig mot beslutet om höjd medlemsavgift

§ 12 Beslut om arvoden, traktamenten och andra ersättningar till förbundets styrelse och andra funktionärer

Något förslag föreligger inte och något beslut tas inte.

§ 13 Förslag till budget och verksamhetsplan för den kommande kongressperioden

Verksamhetsplan 2007 – 2011 (Vision 2011) har skickats ut till kongressledamöterna i förväg liksom förslag till budget för kongressperioden 2008 – 2011. Förbundsstyrelsen föreslår att kongressen beslutar enligt förbundsstyrelsens förslag och ställer sig bakom förslaget.

Inlägg i debatten kring verksamhetsplanen:

Kjell Nilsson vill ha in *Invandrarbakgrund* i texten.

Leif Magnusson anser att "Alla" nämndemannaföreningar kanske är att ta i. Punkten bör utökas med förslag till hur man tar sig dit.

Lisa Karlström under över hur NRF ska genomföra planen?

Christer Folkesson ser det som självklart att nämndeman med invandrarbakgrund skall följa utvecklingen. Vi måste stimulera nämndemän från näringslivet.

Ann-Marie Palvall anser att en sänkning av medelåldern med fem år kan genomföras genom att påverka arbetsgivarna att låta sina arbetstagare ställa upp i samhällstjänst.

Berndt-Ola Lundström vill gärna läsa mer i tidningen Nämndemannen om länsrätt och kammarrätt. Det finns 5 500 nämndemän i allmänna domstolar och 3 000 nämndemän i länsrätter och kammarrätter.

Nämndemännens riksförbund — NRF

Bertil Svensson anser att det i Vision 2011 måste framgå önskemål om att domstolarna anpassas till **funktionshindrade.**

Beslut

Kongressen beslutar att införa ett tillägg om ökad invandrarbakgrund samt ett tillägg om anpassning av domstolarna för funktionshindrade.

Kongressen beslutar att ställa sig bakom Visionen 2011 och budget till 2011.

§ 14 Val av riksförbundets styrelse för en tid av fyra år

Valberedningens ordförande gick igenom valberedningens arbete under kongressperioden.

Valberedningens förslag till förbundsstyrelse i den ordning det presenterades:

Ordförande	Christer Folkesson	nyval
Kassör	Veronica Jonsson	omval
Ordinarie ledamöter	Birgitta Breile	omval
	Hans Båging	omval
	Lars Lassinantti	omval
	Ingela Ohldin	omval
	Britt Winberg	omval
	Leif Magnusson	nyval
	Eva Olsson	nyval
	Markus Ragnegård	nyval
Margareta Vestin	nyval	
Ersättare	Anita Jonsson	nyval
	Lars-Magnus Björkqvist	nyval
	Erling Rooth	omval
	Uno Morgan Janson	omval

a) Val av förbundsordförande

Utöver Christer Folkesson föreslår kongressen även Lars Lassinantti. Sluten omröstning begärs och genomförs. Röstsiffrorna visar att Lars Lassinantti får 46 röster och Christer Folkesson 25 röster.

Kongressen beslutar att välja Lars Lassinantti till ny förbundsordförande för en tid av fyra år.

Nämndemännens riksförbund — NRF

b) Val av förbundskassör

Det finns bara ett förslag.

Kongressen beslutar enhälligt att välja Veronica Jonsson till förbundets kassör för en tid av fyra år.

c) Val av nio (9) ordinarie ledamöter

Utöver valbredningens förslag till ledamöter föreslår kongressen även Carl-Einar Blesser, Bertil Edbladh, Leif Magnusson till ordinarie samt Uno M Janson till ordinarie ledamöter. Sluten omröstning är begärd och genomförs.

Kongressen beslutar att välja följande ordinarie ledamöter till förbundsstyrelsen för en tid av fyra år

Birgitta Breile	59 röster	omval
Hans Båging	57 röster	omval
Anita Jonsson	54 röster	nyval
Eva Olsson	53 röster	nyval
Markus Ragnegård	52 röster	nyval
Ingela Ohldin	52 röster	omval
Britt Winberg	47 röster	omval
Margareta Vestin	42 röster	nyval
Erling Rooth	33 röster	nyval (tidigare ersättare)

d) Val av fyra (4) ersättare

Utöver valbredningens förslag till ersättare föreslår kongressen även Jimmy Ahl, Bertil Edblad, Carl-Einar Blesser samt Leif Magnusson. Sluten omröstning är begärd och genomförs.

Kongressen beslutar att välja följande ersättare till förbundsstyrelsen för en tid av fyra år

Jimmy Ahl	56 röster	nyval
Uno M Janson	53 röster	omval
Lars-Magnus Björkqvist	47 röster	nyval
Leif Magnusson	44 röster	nyval

§ 15 Val av två revisorer och två revisorsersättare för en tid av fyra år

Valberedningens ursprungliga förslag är Lars-Åke Andersson (nyval) och Berndt-Ola Lundström (nyval). Berndt-Ola Lundström är jävig år 2007 som avgående förbundsordförande. Valberedningen föreslår därför att Seve Boudrie omväljs för ett år och därefter tillträder Berndt-Ola Lundström som ordinarie revisor.

Nämndemännens riksförbund — NRF

Kongressen föreslår omval av Seve Boudrie för fyra år. Berndt-Ola Lundström drar tillbaka sin kandidatur.

Kongressen beslutar att välja Seve Boudrie (omval) och Lars-Åke Anderson (nyval) för en tid av fyra år.

Valberedningen föreslår omval av Ewa Ståhl och Eva Schenström som revisorsersättare.

Kongressen beslutar att välja Ewa Ståhl och Eva Schenström som revisorsersättare för en tid av fyra år.

§ 16 Val av fem (5) ledamöter varav en ordförande och sammankallande i en valberedning för en fyraårsperiod. Ledamöterna ska representera fem (5) olika regioner.

Kongressen beslutar efter slutförd nomineringsprocedur och slutna omröstning att välja följande personer till ordinarie ledamöter i valberedningen för åren 2008 - 2011

Annagreta Bernhard, Norrköping	57 röster	nyval
Erland Eriksson, Piteå	57 röster	nyval
Bengt Holmquist, Falun	50 röster	nyval
Birgitta Gamelius, Karlskrona	46 röster	nyval
Ruth Holmkvist-Svensson, Stockholm	45 röster	nyval

§ 17 Övriga ärenden som kongressen vid dagordningens fastställande beslöt skulle tas upp till behandling

- Berndt-Ola Lundström redogjorde för de åtgärder som vidtagits från förbundets sida vad gäller halvdagsarvodet.
- Kjell Nilsson talade om en kamratförening och föreslog att en sådan skulle kunna bildas för mindre föreningar som har geografisk anknytning.
- Roberto Andersson talar om situationen i Skellefteå och Norrland vad gäller nedläggning av tingsrätter.
- Rolf Wadén informerade om att försäljning av nålar m m fanns tillgängligt utanför kongresshallen. Han frågade samtidigt om alla var nöjda med resebyrå i Hudiksvall.
- Birgitta Breile berättade om resan nästa år till Alsace och Strasbourg med besök i europadomstolen och föredrag av svensk åklagare. Tidpunkten för resan är ännu inte bestämd beroende att parlamentets tider i Strasbourg inte är klara.
- Marie Svensson upplyser att 100 kortlekar har delats ut som gåva från Eskilstuna kommun men att alla inte har fått. Gåvan avsåg ett exemplar per person.

Nämndemännens riksförbund — NRF

Kongressens avslutning.

Nanna Nilsson tackar för sig och förtroendet att sitta som ordförande.

Berndt-Ola Lundström tackar presidiet för ett gott möte. En kurs i mötesteknik borde kanske ha inletts under fredagen. Presidiet har gjort ett bra jobb. Berndt-Ola Lundström avtackar presidiet med blommor.

Därefter förklarades NRF:s kongress 2007 avslutad.

Vid protokollet:

Catarina Ingvarsson

Nanna Nilsson

Justerare:

Anna Mattsson, Strömstad

Per-Olof Thorsbeck, Enköping